

ప్రతిపక్షం నున్న చచ్చిపోతే..

ఏడుస్తున్నారు. ఆ ప్రదేశమంతా ఏడుపులతో దద్దరిల్లి పోతోంది. రకరకాల మనుషులు - రకరకాల ఏడుపులు. ముసలివాళ్ళు ధైర్యంగా -

పెద్దగా ఏడుస్తున్నారు. వయసులో వున్న వాళ్ళు బిడియవడతూ చిన్నగా ఏడుస్తున్నారు. మధ్యమధ్యలో ముక్కులు పిండుతున్నారు. కళ్ళు తుడుచుకుంటున్నారు.

పైడిరాజు శవాన్ని వేపచెట్టుకింద పడుకో బెట్టారు. గుండె మీద వరకూ తెల్లని గుడ్డ కప్పారు. పైడిరాజు కళ్ళు కొంచెం తెరచు కుని వున్నాయి. ఆయన కళ్ళలోనుంచి పోయినదట ప్రాణం. ఆకాశంలోకి చూస్తున్నట్టున్నాడు పైడిరాజు.

ఆయన భార్య శకుంతలమ్మ పైడిరాజు తలదగ్గర కూర్చుంది. ఆమె పెద్ద కొడుకు విశ్వనాథం తండ్రి భుజాల దగ్గర కూర్చున్నాడు. అతని పెద్ద చెల్లెలు కస్తూరి పైడిరాజు నడమ వద్ద కూర్చుంది. ఇంకో కొడుకూ - కూతురు ఏదో దూర పాంతం నుంచి రావాలిట. చాళిదర్బరికి కొంచెం చోటు వదలి మిగిలిన బంధువులందరూ వరుసగా కూర్చుని 'వెనక్కి - ముందుకి' వూగుతూ పైడిరాజు

శవం మీద వాలుతున్న ఈ గలను తోలుతూ ఏడుస్తున్నారు.

ఆ రోజు - ఆ వూరు వూరంతా అక్కడే వుంది. మరెవరైనా చచ్చిపోతే అంతమంది వచ్చేవాళ్ళు కాదేమో. కానీ, చచ్చిపోయింది పైడిరాజు ఎన్నో ఏళ్ళనుంచి ప్రెసిడెంటుగా ఆ వూరును ఏలుతున్న మకుటంలేని మహారాజు. అందుకే అంతమంది వచ్చారు. పచ్చిన వాళ్లందరూ పైడిరాజు మృతదేహాన్ని చూశారు. అసలు ప్రాణం ఎలా పోయిందని చివరికి అడిగారు. గుండె ఆగిపోయిందిట అని ఎవరో చెప్పారు ఏడవు తగ్గించి.

మిట్టమధ్యాహ్నం.

బ్రతికున్నప్పటి పైడిరాజు రీవీలా ఎండ మండుతోంది. నడివేసవికాలం. చెట్టునీడన గుంపులుగా నిల్చుని పైడిరాజు గొప్పతనం మంచితనం గురించి చెప్పకుంటున్నారు మనుషులు.

“ఆమాయదారిదేవుడు నన్నెత్తుకుపోయినా..”

బావుండేదిరా నాయనోవ్... ఎంత పనిచేశావురాదేవుడా? దేవుడులాంటి ఆయన్ని ఎత్తుకుపోయావుగదరో" అంటూ దారుణంగా శోకాలువెడుతూ ఏడుస్తోంది పైడిరాజు చేసుకున్న పెళ్ళాం శకుంతలమ్మ.

పైడిరాజులో ఏ కొంచెం ప్రాణావున్నా భార్యమాటలకు లేచి కూర్చునేవాడే. ఎందుకంటే పైడిరాజు-శకుంతలమ్మను పెట్టిన కష్టాలకు అంతులేదు.

పెళ్ళయిన ఏడాదివరకూ శకుంతలమ్మ పైడిరాజులో స్వర్గం అనుభవించింది. ఆ తర్వాతనించే ఆమెకు ప్రతిరోజూ నరకాన్ని చూపించేడు పైడిరాజు ఆ యేదాదే ఆవురు ఎలిమెంటరీ స్కూలుకు టీచరుగా వచ్చింది కనకం. పైడిరాజు కన్ను కనకం మీద పడింది. వలవేశాడు. చిక్కుకుంది కనకం. కనకంవలలో పైడిరాజు ఇరుక్కుపోయేడు. ఆ రోజునుంచి పైడిరాజు మకాం కనకం ఇంట్లోనే. అప్పట్నుంచే శకుంతలమ్మకు కష్టాలు మొదలయినాయి. రోజు మొత్తం మీద ఒక్కసారి ఇంటికి వచ్చేవాడు పైడిరాజు. ఓ పది నిమిషాలుండి కనకం ఇంటికి బయల్దేరేవాడు. శకుంతలమ్మ అడ్డుపడేది కనకం ఇంటికి వెళ్ళొద్దని బ్రతిమలాడేది. ప్రాధేయవడేది. పైడిరాజు వినేవాడు కాదు. శకుంతలమ్మను చావబాది వెళ్ళిపోయేవాడు. మొగుడితో విసిగిపోయింది శకుంతలమ్మ. పుట్టింటికి ప్రయాణమయింది ఆ నరకాన్ని అనుభవించలేక. కాని-పైడిరాజు భార్యను గడపదాటనివ్వలేదు. కాలుబయటవెడితే ప్రాణాలు తీస్తానని బెదిరించాడు, ఇంట్లోనే ఖైదుచేశాడు. ఖైదులో వుండే యాంత్రికంగా పిల్లలను కన్నది శకుంతలమ్మ. పిల్లలు పెరిగినా శకుంతలమ్మస్థితి మారలేదు.

అలాంటి శకుంతలమ్మ ఈ రోజు పైడిరాజు బదులు తను చచ్చిపోయినా బావుండేదంటోంది,

పైడిరాజే చచ్చిపోకుండా వుంటే? దిక్కుమాలిన సూర్యుడు పరుగులు దీస్తున్నాడు రేసుగురంలా.

ఏదేవేవాళ్ళలో శక్తినశించిపోతోంది. దాహమైనప్పుడల్లా వీళ్ళుతాగి మరీ ఏడుస్తున్నారు ఓవికచేసుకుని.

అందరూ పైడిరాజు రెండోకొడుకు, కూతురి కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. త్వరగా వస్తేబావుండు. శవాన్నితీసుకుపోవచ్చు. ఎందాకా ఏడ్చివస్తాం? అని ఆత్రుతపడుతున్నారు ఏడుస్తున్నవాళ్ళంతా.

శవానికి కొంచెం దూరంగా కూర్చుని చుట్టలు కాల్చుకుంటున్న నలుగురు పెద్దమనుషుల్లో ఒకాయన పైడిరాజుకేసి చూస్తూ "మంచివాళ్ళు ఎక్కువకాలంబతకరంటారు. ఇదేనేమో లేకపోతే పైడిరాజుగారు పోవడమేమిటి? ఈ వూళ్ళో ఆయనమాటకు ఎదురులేదు. అందుకే ఆయన పోటీలేకుండా ఇన్నేళ్ళనించి ప్రవేశించుతున్నాడు" అన్నాడు.

మిగిలినముగ్గురూ ఆయనకేసి ఆర్చర్యంగా చూశారు. ఎందుకంటే పైడిరాజు పోటీలేకుండా ఎలా ప్రవేశించుతున్నాడో ఆ వూళ్ళో అందరికీ తెలుసు.

పైడిరాజుకు ముప్పైయేళ్ళున్నప్పుడు ప్రవేశించే ఎన్నికల్లో నిలబడ్డాడు. పైడిరాజుకు ఆయేడే తండ్రి పోయాడు: ఆస్తంతా అతని చేతుల్లోకి వచ్చింది. అతని పక్కనే ఎప్పుడూ ఓ పదిహేనుమంది స్నేహితులుంటారు. వాళ్ళే పైడిరాజును ఎన్నికల్లో నిలబడమన్నారు, పైడిరాజుకు పోటీగా మరో వ్యక్తినిలబడ్డాడు. ఆయనకు బాగా పలుకుబడివుంది. ఆయన గెలవడంలో ఎటువంటి అనుమానంలేదని పైడిరాజుకు తెలుసు. అందుకే ఆయనను మర్యాదగా

పోటీనించి తొలిగిపోమ్మని తన మనుష్యుల చేత చెప్పించాడు. కాని ఆయన వినలేదు. ఫలితం ఆరోజు ఆయన పక్కగ్రామానికి వెళ్ళితిరిగి వస్తుంటే ఎవరో ఆయన తల పగలకొట్టారు. ప్రాణం పోయిందనే అనుకున్నారు. కాని ఆయన బ్రతికేడు. మళ్ళీ ఎన్నికల్లో నిలబడలేదు.

ఆయేడు పైడిరాజు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యాడు. తర్వాత కూడా మరోసారి అలాగే జరిగింది.

అప్పట్నుంచీ ప్రెసిడెంట్ ఎన్నికల్లో పైడిరాజుకు పోటీలేదు. పైడిరాజుకు ఎదురుగా నిలబడి తల పగలకొట్టించుకోటానికి ఎవ్వరూ సాహసించలేదు. ఇది నలుగురికీ తెలిసిన రహస్యం.

రోడ్డుమీద జటా అగింది. అందులోంచికిందికి దిగింది పైడిరాజు రెండో కూతురు గిరిజ పెట్టాబేదా తీసికొని. దిగడంతో చే ఒక్కవుదుట్టు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి తనకై ప్రత్యేకించిన ఖాళీలో కూర్చుని "నాన్నా" అంటూ ఆయన గుండెలమీద కూలబడిపోయింది. పైడిరాజు బ్రతికున్నటయితే ఆ కుదుపుకు "అబ్బా" అనేవాడు.

గిరిజ రావకంతో ఏడుపులస్థాయి మళ్ళీ పెరిగిపోయింది. అందరూ శ్రుతిపెంచారు. గోల.

"ఎంత ఘోరం జరిగింది నాన్నా? దేవుడెంత ద్రోహం చేశాడు.. మాకెంత అన్యాయం చేశావునాన్నా? మమ్మల్ని ఎంత గారాబంగా పెంచావునాన్నా? అంటూ నోరుముయ్యకుండా ఏడుస్తూంది గిరిజ ముందే ప్రిపేరయి వచ్చినట్టు.

మరో సమయంలో ఐతే గిరిజతల్లి తకుతలమ్మ "అదేమిటే తల్లీ" మీ మాట మీ నాన్న ఎన్నడూ కాదనలేదా?" అని

నిలదీసి అడిగేవే.

ఎందుకంటే గిరిజ సినిమాలోలా ప్రభాకర్ ను ప్రేమించింది. అతను ఓసన్నకారు రైతుకొడుకు. ఐతేనేం? అందమైనవాడు. గిరిజతో కాలేజీలో చదువుతున్నవాడు. ఇద్దరూ పెళ్ళిచేసుకోవా లనుకున్నారు. ఈ విషయాన్ని తండ్రితో చెప్పింది గిరిజ. పైడిరాజు మొదట షాక్ తిన్నాడు. తర్వాత ఇలాగ జరగటానికి పిల్లేదన్నాడు. గిరిజ ఏడ్చింది. తన శవాన్ని చూడవలసివస్తుందన్నది.

నరేనన్నాడు పైడిరాజు.

ఆ మూడోరోజు ప్రభాకరం ఎవ్వరికీ కనిపించలేదు. ఆ తర్వాత నాలుగురోజులకు అతని శవం బందరులాకుల దగ్గర తేలింది. పైడిరాజు గర్వంగా మీసాలను మెలివేశాడు. తరవాత ఈ విషయం అందరికీ తెలిసింది. గిరిజకూడా తెలిసింది. కుమిలి కుమిలి ఏడ్చింది తండ్రి దుర్మార్గాన్ని ద్వేషించింది.

అలాంటిగిరిజ ఈ రోజుఇలా...

సూర్యుడు కిందికి దిగిపోతున్నాడు. ఎండ కరిగిపోతోంది. అవతల బ్రాహ్మలు తొందర పెడుతున్నారు. — చీకటిపడితే దహనం చెయ్యకూడదని.

"చిన్న కొడుకు వచ్చేవరకు శవాన్ని వుంచకూడదు. సూర్యాస్తమయంకాక ముందే శవాన్ని లేవదీయాలి" అన్నారు. అందులకు అందరూ తలలువూపేసు.

నిషిషాల మీద పనులు మొదలైనాయి. వెదురు బద్దలు-తాళ్ళు తీసుకొచ్చారు. పాడె తయారవుతోంది.

ఏడుపు ఆవి అంతా రెస్ట్ తీసుకుంటున్నారు.

అప్పుడే ఏదో వూర్నించి వచ్చిన ఒక రైతుకు పైడిరాజు పోయేడని తెలిసింది. ఇంకేముంది? పరిగెత్తుకుంటూ అక్కడకు వచ్చాడు. కొంచెం నేపు శవాన్ని చూసి తర్వాత పక్కనున్నాయనతో "పైడిరాజు అదృష్టవంతుడయ్యా వెద్దతనంలో మంచాన పడకుండా తిరుగుతూనే పోయేడు ఎంత మందికి ఆ భాగ్యం? ఏమైనా ఆయన చేసుకున్న పుణ్యం ఏమవుతుంది? మనందరికీ ఎంతసహాయంచేశాడు? ఎంతమంది బీదపిల్లలకు పెళ్ళిళ్ళు చేశాడు?" అంటున్నాడు ఆయన పక్కనే వున్నాయన "ఓరి నీనోరు వడిపోనూ" అన్నట్టుచూశాడు.

ఎందుకన్నట్టు చూశాడీయన.

'ఎందుకేమిటి? నాకూతురు ఎందుకు చచ్చిపోయిందో వీకు తెలియదూ?'

'తెలిస్తేమాత్రం? పైడిరాజు ఇప్పుడు చచ్చిపోయేడుగదా మనం ఆయన గురించి మంచిగానే చెప్పాలోయ్.'

ఇంతకీ ఆయన కూతురు ఎందుకు చచ్చిపోయిందండీ.

ఆయన కూతురు సుశీలకు పెళ్ళి నిశ్చయమయింది. అందుకని ఆయన పైడిరాజు దగ్గరకు సహాయం చెయ్యమని అడగడానికి వచ్చాడు. పైడిరాజు తగిన సహాయం చేస్తానని మాట ఇచ్చాడు.

ఆ మరురోజు పైడిరాజు పొలంనుంచి తిరిగివస్తూ సుశీల గుడిసెలోకి వెళ్ళాడు. తండ్రి లేడు సుశీలకు తల్లి చిన్నతన లోనే పోయింది. ఒంటరిగా ఉంది సుశీల. మంచి ఆవకాశందొరికింది అనుకున్నాడు పైడిరాజు. తన గొప్పతనాన్ని సుశీలముందు చి తించి

ఒప్పుకోమన్నాడు. కాని సుశీల ఒప్పుకోలేదు. 'అన్యాయం - వీకూతురులాంటిదాన్ని, ఇలా కోరటం,' అన్నది. 'నేనునిన్నుకన్నానుడే చిలకా' అంటూ బలత్కారానికి పూను కున్నాడు పైడిరాజు. తన కోరికతీర్చు కున్నాడు. ఆ రాత్రే సుశీల శవం ఓనూతిలో తేలింది.

ఇలాంటి ఘోరాలు ఇంకెన్నోచేశాడు పైడిరాజు. ఐనా ఆ రోజుపైడిరాజు పుణ్యా త్ముడు. పాడెసిద్ధమయింది. పైడిరాజుశవాన్ని పాడె మీర పడుకోబెట్టి గట్టిగాబిగించారు మళ్ళీలేస్తాడేమోనన్నట్టు, బంధువులు నలుగురు నడుములకు గుడ్డలుబిగించి పాడెకు నాలుగువైపులా నిల్చున్నారు.

అందరూ పైడిరాజును చివరిమాపు చూశారు. ఆయన భార్య, పిల్లలు, బంధువులూ అందరూ పైడిరాజు శవానికి నమస్కారాలుచేశారు.

చీకటి పడబోతోంది.

పాడెకడిలింది. పైడిరాజు శవం పైకి లేచింది.

మళ్ళీఏడుపులు చెలరేగాయి.

"పుణ్యాత్ముడు, మహారాజులా వెళ్ళిపో తున్నాడు" అన్నారు ఏడుస్తూనే శవం గా మారిన పైడిరాజు మాత్రం "ఈ మనుషులు ఎంత విచ్చివాళ్ళు? ఇంత దుర్మార్గుణి పట్టుకుని పుణ్యాత్ముడంటున్నారు నేను మంచివాడినా?" అని ముసిముసిగానవ్వు కున్నాడు పాడెమీద వూరేగతూ.

ఆత్మవిమర్శని అంకురింపజేసేది

ఆలోచనలని వికసింపజేసేది

ప్రజాతంత్ర

వారపత్రిక